

نام درس: ادبیات فارسی
نام دبیر:
تاریخ امتحان:
ساعت امتحان:
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران

نام و نام خانوادگی:
مقطع و رشته:
نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

ردیف	سوالات	محل مهر یا امضاء مدیر	ردیف										
۷	الف قلمرو زبانی ۱- املای نادرست واژگان را پیدا کنید و شکل درست هر یک را بنویسید. (۵/۰) الف) هر شب دو مرد از کهتران یا مهتر زاده گان را به دیوان او می بردند و جانیشان را می گیرند. ب) چو غلتید در خاک آن ژنده فیل بزد بوسه بر دست او جبر عیل ۲- معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. (۱) الف) الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت به سر ملائکه فرو می گفت. ب) هنر خوار شد، جادویی ارجمند. پ) زاغی در حوالی آن بر درختی بزرگ گشن خانه داشت. ت) از شعف و شور زندگی لرزش خفیفی بر اندام خود احساس می کرد. ۳- جدول زیر را کامل کنید. (۱) <table border="1"> <tr> <td>فعل</td><td>صفت فاعلی</td><td>صفت مفعولی</td><td>بن ماضی</td><td>مصدر</td></tr> <tr> <td>نوشته ام</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> ۴- با توجه به الگوی زیر یک واژه بسازید. (۵/۰) اسم + وند = صفت وندی ۵- با توجه به شعر زیر به سوالات پاسخ دهید: (۵/۰) ۱) خلوت گزیده را به تماشا چه حاجت است چون کوی دوست هست به صحرا چه حاجت است؟ ۲) یکی خوب دستار بودش حریر به موزه درون پر زمشک و حریر الف) در بیت « ۱ » واژه ای را بیابید که دچار تحول معنایی شده باشد. ب) در بیت « ۲ » واژه ای را بیابید که در گذر زمان حذف شده باشد. ۶- شاخص ها را در عبارت زیر مشخص سازید. (۵/۰) الف) وقتی مدرسه تعطیل شد، رفتم در صحن شاه چراغ، دم دکان میرزا سلیمان عینک ساز. ب) آقا روح الله باز گیر افتاده بود، حاج آقا مدرس با کدام یک از این دو تن بیشتر کار می کند؟ ۷- واژه هایی که حروف میانجی دارد پیدا کنید و واج میانجی هر یک را مشخص سازید. (۱) الف) دفاع از وطن کیش فرزاندگی است گذشتن ز جان رسم مردانگی است . ب) رود ذره ای گر ز خاکت به باد به خون من آن ذره آغشته باد ۸- تفاوت معنایی « شد » را در بیت های زیر بررسی کنید. (۵/۰) الف) ز بس گرد از آن رزمگه بر دمید تن هر دو شد از نظر نا پدید ب) سوی لشگر آفریدون شدند ز نیرنگ ضحاک بیرون شدند ۹- در هر یک از واژه های زیر کدام یک از فرایندهای واجی صورت می گیرد؟ (۵/۰) الف) او همیشه یک سر و گردن از همه دوستانش بلند تر است. ب) پزشکان فرزانه از عهده ی علاج او بر نمی آیند . ۱۰- در گروه های اسمی زیر هسته را نشان دهید و نوع وابسته هر یک را با ذکر نام بنویسید. (۱) الف) شخصیت های اصلی ب) نیمکت اول	فعل	صفت فاعلی	صفت مفعولی	بن ماضی	مصدر	نوشته ام						
فعل	صفت فاعلی	صفت مفعولی	بن ماضی	مصدر									
نوشته ام													
صفحه ی ۱ از ۳													

ردیف	ادامه ی سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر	نمره
ب	قلمرو ادبی ۱۱- بیت « صدای سمّ سمند سپیده می آید یلی که سینه ظلمت دریده می آید » را از نظر آرایه های ادبی (واج آرایی ، تشبیه ، استعاره ، حس آمیزی) بررسی کنید. (۱) ۱۲- کنایه ها را در عبارت زیر بیابید و مفهوم هر یک را بنویسید. (۱) « مهمان داری ما پایان نداشت ، خدایش بیامرزد پدرم دریا دل بود، در لاتی کار شاهان را می کرد ، ساعتش را می فروخت و مهمانش را پذیرایی می کرد . » ۱۳- واژه های قافیه را در بیت های زیر مشخص سازید. (۷۵/) از چنبر نفس رسته بودند آنها دل ها همه را شکسته بودند آنها پرواز شدند و پر گشودند به عرش هر چند که دست بسته بودند آنها ۱۴- در بیت « ای آفتاب حسن برون آ ، دمی ز ابر کان چهره مشعشع تابانم آرزوست » کدام واژه در مفهوم استعاره به کار رفته است ؟ (۲۵/) ۱۵- بیت آخر فصل عاشقی را بنویسید . (۵/) ۱۶- بیت های زیر را کامل کنید . (۱) الف) کنم جان خود را فدای وطن ب) بزم زخم این مرهم عاشق است ۱۷- با هر یک از گروه کلمات به هم ریخته مصراعی از شعر مورد نظر را مرتب کنید. (۵/) الف) باغ ، که ، بین ، در ، ما ، است ، لاله هایی ب) اوج ، توست ، افلاک ، مرا ، عزّت ، در		۵
پ	قلمرو فکری ۱۸- با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید. (۱/۵) « مطوقه گفت: « حالی صواب آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای بر گیریم که رهایش ما در آن است . کبوتران فرمان وی بکردند . صیاد در پی ایشان ایستاد بر آن امید که آخر درمانند و بیفتند و زاغ با خود اندیشید که بر اثر ایشان بروم و معلوم گردانم فرجام کار ایشان چه باشد که من از مثل این واقعه ایمن نتوانم بود و از تجارب برای دفع حوادث سلاح ها توان ساخت.» الف) پیشنهاد مطوقه برای رهایی از دست صیاد چه بود؟ ب) صیاد در پی ایشان ایستاد یعنی ؟ پ) هدف زاغ از تعقیب کبوتران چه بود؟ ۱۹- در بیت « به پاسداری آیین آسمانی ما گزیده ای که خدا بر گزیده می آید » (۱) الف) منظور از « گزیده خدا » کیست؟ ب) شاعر هدف از آمدن گزیده خدا را چه می داند؟ ۲۰- با توجه به بیت « نباشم بدین محضر اندر گواه نه هرگز بر اندیشم از پادشاه » (۱) الف) گوینده بیت کیست؟ ب) معنی بیت را بنویسید. ۲۱- دو ویژگی بر جسته شخصیت قاضی بست را در درس « قاضی بست » بنویسید. (۵/)		۸
صفحه ی ۲ از ۳			

ردیف	ادامه ی سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر
	۲۲- مفهوم کلی بیت های زیر را بنویسید. (۲) الف) خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است ب) بلند آن سر که او خواهد بلندش نژند آن دل ، که او خواهد نژندش پ) شرق از آن خداست / غرب از آن خداست / و سرزمین های شمال و جنوب نیز / آسوده در دستان خداست. ت) چنان آن دو ماهر در آداب ضرب ز هم رد نمودند هفتاد حرب ۲۳- معنی و مفهوم شعرها و عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید. (۲) الف) یک دوال پوست و گوشت بگسست و هیچ نمانده بود از غرقه شدن. ب) این چه سرّ است که خاک ذلیل را از حضرت عزّت به چندان اعزاز می خوانند. پ) ز بیم سپهد همه راستان بر آن کار گشتند هم داستان ت) باز گرد شمس می گردم عجب هم ز فرّ شمس باشد این سبب	
صفحه ی ۳ از ۳		

جمع بارم : ۲۰ نمره

نام درس: ادبیات فارسی
نام دبیر:
تاریخ امتحان:
ساعت امتحان:
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) مهتر زادگان ب) جبرئیل	
۲	الف) خدایی ، خداوندی ب) فضیلت ، علم ، معرفت پ) انبوه ، پر شاخ و برگ ت) شادمانی ، خوشی	
۳	صفت فاعلی : شنوا ، شنونده / صفت مفعولی : شنیده / بی ماضی : شنید / مصدر : شنیدن	
۴	تاب + ناک = تابناک / هنر + مند = هنرمند	
۵	الف) تماشا ب) دستار	
۶	الف) میرزا ب) آقا / حاج آقا	
۷	الف) فرزاندگی و مردانگی (گ) (۲۵ /) ب) ذره ای (۱)	
۸	الف) شد (اسنادی) (گشت) ب) شدید (رفتید)	
۹	الف) ادغام (بلندتر) ب) بر نمی آید (ابدال در مصوت کوتاه)	
۱۰	شخصیت = هسته / ها علامت جمع وابسته پسین / اصلی صفت بیانی نیمکت = هسته / اوا صفت شمارشی ترتیبی	
۱۱	واج آرایی (س) استعاره (سینه ظلمت) حس آمیزی (صدا می آید) تشبیه (سمند سپیده)	
۱۲	دریادل = بخشنده، بزرگ و شجاع ، (۵ /) در لاتی کار شاها را می کرد (دست و دل باز بود)	
۱۳	رسته / شکسته / بسته	
۱۴	آفتاب حس (معشوق)	
۱۵	بیا با گل لاله بیعت کنیم که آلاله ها را حمایت کنیم	
۱۶	الف) که با او چنین است پیمان من ب) که بی زخم مردن غم عاشق است	
۱۷	الف) ببین لاله هایی که در باغ ماست ب) مرا اوج عزت در افلاک توست	
۱۸	الف) کبوتران کمک کنند تا با کمک هم دام صیاد را بلند کنند. ب) صیاد به دنبال آنها رفت پ) او می خواست ببیند عاقبت کار کبوتران چه می شود تا از سرنوشت آنها عبرت بگیرد و تجربه کسب کند تا در مواقع گرفتاری از آنها استفاده کند.	
۱۹	الف) امام زمان ب) نگهبانی از دین آسمانی	
۲۰	الف) کاوه آهنگر ب) من استشهادهامه را امضا نمی کنم و هرگز از شاه نمی ترسم.	
۲۱	قانع بودن ، پاک زیستی ، اعتقاد به حلال و حرام و دوری از مال شبهه ناک.	

۲۲	الف) نکوهش مردم آزاری و توصیه به لطف و مهربانی با دیگران. ب) اراده ی خداوند در هر امری مهم است. پ) خداوند مالک تمام هستی و کائنات است. ت) شدت جنگ و مبارزه
۲۳	الف) یک تکه از پوست و گوشت کنده شد و چیزی نمانده بود که غرق شود. ب) این چه رازی است که خاک پست را از درگاه خداوند بلند مرتبه با این همه احترام و بزرگداشت دعوت می کنند. پ) از ترس ضحاک همه بزرگان استشهاد نامه ضحاک را امضا کردند (با او موافق بودند) ت) شگفت که دوبار گرد شمس می چرخم و می گردم و علت این کار نیز همانا شکوه و جلال شمس (خورشید حقیقت) است.
جمع بارم : ۲۰	نام و نام خانوادگی مصحح : امضاء: